

Lectura de la tesi doctoral *La revolució silenciosa: prosa i narrativa cinematogràfiques dels «silent days»* de Teresa Iribarren i Donadeu (Departament de Filologia Catalana, Universitat Autònoma de Barcelona). – El 29 d'octubre de 2007 a la sala de graus de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona es va fer l'acte públic de defensa de la tesi doctoral de Teresa Iribarren i Donadeu titulada *La revolució silenciosa: prosa i narrativa cinematogràfiques dels «silent days»* i dirigida pel doctor Jordi Castellanos Vila. Teresa Iribarren ja és prou coneguda en l'àmbit dels estudis literaris. Alguns dels seus treballs han tingut un ressò notable, com, per exemple, l'edició de 2006 i l'estudi introductori a *Lectures europees* de Ramon Esquerra o els estudis sobre recepció de la literatura anglesa a Catalunya (amb especial atenció a les figures de James Joyce i H. G. Wells). Ara ha assolit el grau de doctor amb una tesi doctoral centrada en la influència del cinema mut en la literatura catalana d'abans de la guerra. Es tracta d'un tema original, sobre el qual hi ha molt pocs estudis previs i que, per tant, fa aportacions de primera mà i realment significatives.

En la seva defensa la doctoranda va presentar els eixos centrals de la seva investigació. La primera part està dedicada, de manera més genèrica, a les relacions entre literatura i cinema en aquells anys, amb referències per exemple als esforços d'Adrià Gual o de Magí Murià en aquest terreny, a les crítiques d'Alexandre Plana al diari *La Publicitat* o a les opinions de Ramon Rucabado contràries a un nou mitjà que ell veia com a immoral i perillós. La segona part, que sembla la més arriscada però també la que ofereix dades més brillants, se centra en l'anàlisi específica de l'obra narrativa d'Alexandre Plana, Carles Soldevila, Salvador Espriu i Francesc Trabal. De l'anàlisi de cada un d'aquests autors es desprèn que una bona part de la seva concepció narrativa s'entén molt millor si s'analitza tenint en compte la influència del model cinematogràfic. Pel que es va deduir en l'acte de defensa, aquesta lectura és especialment interessant en el cas de Francesc Trabal, un autor que en la seva concepció narrativa es deixa influir d'una manera molt notable –segons Iribarren– per la modernitat del cinema. I això és així fins al punt que en bona mesura ens obliga a variar les interpretacions que tradicionalment s'han fet de novel·les com *Quo vadis Sánchez* o *L'home que es va perdre*. El volum es tanca amb un important apèndix documental, amb textos de Magí Murià, Ramon Rucabado, Alexandre Plana, Josep Pla, Carles Riba, Agustí Escclasans o Alfons Maseras, entre molts d'altres.

El tribunal avaluador estava format pels doctors Enric Gallén Miret de la Universitat Pompeu Fabra (que exercia de president), Alberto Lázaro Lafuente, de la Universitat d'Alcalà de Henares; Maria Campillo Guajardo, de la Universitat Autònoma de Barcelona; Joan Maria Minguet Batllori, de la mateixa universitat, i Jaume Aulet Amela, també de la UAB (que exercia com a secretari).

Esperem que la tesi pugui ser editada en breu en format de llibre, un volum que de ben segur esdevindrà un bon referent per a l'estudi de la narrativa catalana dels anys vint i trenta i un referent ineludible per a entendre la relació entre cinema i literatura en la Catalunya d'aquella època.

Montserrat LLORELLA
Universitat Autònoma de Barcelona